

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1070/2025
08.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела пореска утаја у саизвршилаштву из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Михајловића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Немање Томића, поднетим против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године и Кж3 бр.16/24 од 20.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 08. октобра 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА– адвоката Александра Михајловића, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године и Кж3 бр.16/24 од 20.11.2024. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Немање Томића, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године и Кж3 бр.16/24 од 20.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу К бр.270/23 од 16.06.2023. године окривљени АА, ВВ и ББ су на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођени од оптужбе да су извршили, и то окривљени АА и ВВ кривично дело пореска утаја у саизвршилаштву из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ББ кривично дело пореска утаја у помагању из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези

члана 35. КЗ. Истовремено је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године, усвајањем жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крушевцу, пресуда Основног суда у Крушевцу К бр.270/23 од 16.06.2023. године преиначена је тако што су окривљени АА и ВВ оглашени кривим због извршења кривичног дела пореска утаја у саизвршилаштву из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело су окривљени осуђени на казне затвора у трајању од по две године, у које казне им је урачунато време проведено у притвору, и то окривљеном АА од 05.01.2021. до 06.01.2021. године и од 19.05.2023. године до 20.05.2023. године, а окривљеном ВВ од 03.06.2016. године до 10.06.2016. године и од 12.11.2019. године до 20.03.2020. године, те на новчане казне у износима од по 400.000,00 динара, које су дужни да плате у року од три месеца, а уколико не плате у том року, суд ће новчане казне заменити казнама затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити по један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Истом пресудом, окривљени ББ оглашен је кривим због извршења кривичног дела пореска утаја у помагању из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 13.01.2021. до 15.01.2021. године, која казна се има извршити у просторијама у којима окривљени станује, без примене мере електронског надзора, при чему окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима предвиђеним законом којим се уређује извршење кривичних санкција, а уколико самовољно напусти просторије једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, те на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико је не плати у том року, суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом на основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени су обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, те одређено да ће о висини ових трошкова, насталих пред судом правног лека, одлучити Апелациони суд посебним решењем, док ће о висини осталих трошкова одлучити првостепени суд посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 бр.16/24 од 20.11.2024. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА, ВВ и ББ, а пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.641/23 од 27.02.2024. године и Кж3 бр.16/24 од 20.11.2024. године, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног ББ – адвокат Немања Томић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, не наводећи законски разлог, с тим што из

образложења произилази да указује на повреду одредаба члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о људским правима, те члана 16. ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење Апелационом суду или да преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од казне;

-бранилац окривљеног АА– адвокат Александар Михајловић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 4) ЗКП, те због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу, или да побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Михајловића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Немање Томића недозвољен и нема законом прописан садржај.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Михајловића правноснажне пресуде побијају се због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и с тим у вези наводи да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела пореска утаја, обзиром да се радња извршења овог кривичног дела, као и пореске обавезе чије се плаћање избегава, морају посматрати у оквиру временског периода од једне фискалне, односно календарске године, те се не могу сабирати појединачни износи пореских обавеза чије се плаћање избегава у две календарске године, док је управо изреком пресуде обухваћен период од две календарске године, иако се радња извршења не дешава у периоду који обухвата 2013. годину, на који начин је учињена наведена повреда закона.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Према изреци правноснажне пресуде, окривљени АА је заједно са окривљеним ВВ, као директор предузећа „ГГ“ ДОО ..., у урачунљивом стању, заједничким деловањем, у намери да избегну плаћање пореза на додату вредност у износу од 22.083.054,80 динара, прикривали податке који се односе на утврђивање пореске

обавезе, те поступили супротно одредбама члана 28, 49. и 51. Закона о порезу на додату вредност, тако што су у пословним књигама предузећа приказали: у временском периоду од 01.06.2012. године до 30.06.2012. године улазне рачуне о набавци робе од предузећа „Шоваговић трговина“ ДОО и Предузећа „Зихирбас“ ДОО Сремска Каменица у укупном износу по рачунима од 10.373.510,14 динара са исказаним ПДВ порезом у истим рачунима у укупном износу од 1.582.393,85 динара, у временском периоду од 01.07.2012. до 31.07.2012. године улазне рачуне о набавци робе од предузећа „Сеидеф“ из Београда и Предузећа „Златно звоно“ ДОО из Кикинде, у укупном износу по рачунима од 88.561.708,40 динара, са исказаним ПДВ порезом у истим рачунима у укупном износу од 4.204.328,40 динара, у временском периоду од 01.08.2012. године до 31.08.2012. године улазне рачуне о набавци робе од Предузећа „Златно звоно“ ДОО из Кикинде и од Предузећа „Ретрострој рециклажа“ ДОО Београд у укупном износу по рачунима од 29.987.566,98 динара и са исказаним ПДВ порезом у истим рачунима у укупном износу од 4.574.374,62 динара у временском периоду од 01.09.2012. године до 30.09.2012. године улазне рачуне о набавци робе од предузећа „ГНС Интекс“ из Бачке Тополе и Предузећа „Златно звоно“ ДОО у укупном износу по рачунима од 42.981.049,42 динара са исказаним ПДВ порезом по истим рачунима у укупном износу од 4.800.880,42 динара, те да су у току децембра месеца 2012. године вршили увоз и промет робе из Кине и пољопривредних производа са датумом промета 31.12.2012. године у укупном износу по рачунима од 81.426.447,50 динара са исказаним ПДВ порезом по тим рачунима у укупном износу од 6.886.322,50 динара, иако стварно пословног односа између наведених правних субјеката није било, при чему нису обрачунали и у пореској ПДВ пријави исказали и платили износе ПДВ по наведеним рачунима, на који начин су избегли да плате порез на додату вредност у износу од 6.886.322,50 динара, као и да су у временском периоду од 01.07.2012. године до 30.09.2012. године вршили исплату новца физичким лицима на име откупа пољовредних производа у укупном износу од 65.309,00 динара, иако та физичка лица нису били пољопривредници и нису обвезници пореза на доходак грађана, при чему исплаћени новчани износ представља друге приходе физичких лица, па нису обрачунали и платили порез на друге приходе у износу од 17.091.720,00 динара, поступајући супротно одредбама чланова 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, а поступили су и супротно одредбама члана 28. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, јер нису обрачунали и платили ове доприносе у износу од 23.922.529,00 динара, на који начин су избегли да плате прописане порезе и доприносе у укупном износу од 41.014.249,00 динара, те избегли да плате прописане порезе и доприносе у укупном износу од 63.097.303,80 динара, на штету буџета Републике Србије, при чему су били свесни свог дела и хтели његово извршење.

Дакле, према изреци правноснажне пресуде, као време извршења радњи предметног кривичног дела наведени су периоди од 01.06.2012. до 30.06.2012. године, од 01.07.2012. до 31.07.2012. године, од 01.08.2012. до 31.08.2012. године, од 01.09.2012. до 30.09.2012. године, децембар месец 2012. године и временски период од 01.07.2012. године до 30.09.2012. године, а који период, супротно наводима захтева, очигледно не обухвата две календарске године, те је у изреци пресуде обрачун извршен само за једну календарску – фискалну годину. При томе чињеница да је у „капи“ изреке правноснажне пресуде наведен временски период од 01.06.2012. до 31.01.2013. године није од значаја, обзиром да се ради о очигледној омашци

Апелационог суда у Крагујевцу, имајући у виду да ни у оптужном акту, а ни у изреци првостепене пресуде датум 31.01.2013. године није наведен, као датум извршења конкретне радње.

Имајући у виду наведено, те да из изреке правноснажне пресуде произилазе сви битни елементи кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, због ког је окривљени АА оглашен кривим, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Михајловића, у делу у којем правноснажне пресуде побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, одбијен као неоснован.

Исти бранилац у осталом делу захтева указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 4) ЗКП, те на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање истицањем да промет добара по рачунима који се односе на увоз и промет робе пољопривредних производа – откуп свежег воћа из Кине са датумом промета 21.12.2012. године није ни извршен, па како наведене повреде закона у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је поднети захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Немања Томића, одбачен је као недозвољен и због тога што нема законом прописан садржај, из следећих разлога:

Бранилац окривљеног ББ - адвокат Немања Томић у уводу захтева за заштиту законитости, као разлог подношења, наводи повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, која је општег карактера, а у образложењу не наводи ни једну повреду из члана 485. став 4. ЗКП, због које је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца због повреде закона, већ истиче да су побијаним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива, противречна самој себи и ралозима пресуде, док су разлози о одлучним чињеницама потпуно нејасни. Надаље, у истом захтеву бранилац указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, истицањем да је у нижестепеним пресудама у погледу окривљеног ББ наведено да је помогао окривљенима АА и ВВ у извршењу кривичног дела, тако што је ставио на располагање потписане бланко налоге за уплату и пренос средстава, као и печат фирме, иако током поступка ни једним материјалним доказом оваква тврдња није доказана и полемише са оценом одбрана све тројице окривљених од стране нижестепених судова, као и са постојањем умишљаја на страни окривљеног, уз сопствени закључак да ни једним материјалним доказом током поступка није утврђено да је окривљени ББ учинио кривично дело пореска утаја у помагању, те да је суд због тога био у обавези да цени доказе у корист окривљеног, сходно начелу „in dubio pro reo“.

Како битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају

законом прописане разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца то је захтев браниоца окривљеног адвоката Немање Томића у овом одбачен као недозвољен.

Бранилац окривљеног ББ – адвокат Немања Томић у образложењу захтева истиче и да су нижестепеним пресудама учињене повреде члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о људским правима. Како се према одредби члана 484. ЗКП, када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева није доставио ове одлуке, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде поднети захтев нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у одбијајућем делу, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, у вези члана 485. став 4. и члана 484. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић